

SLOVENSKA BESEDA

Uredništvo: Dal-
maličova 8 - Upra-
va: Selenburgova
7/II - Naročnina:
Letno 40 Din, pol-
letno 20 Din, čet-
letno 10 Din - Ce-
kovni račun 17.152
Izhaja vsak petek

ŠTEVILKA 9

V LJUBLJANI, 25. FEBRUARJA 1938

LETNIK II.

Dr. Dinko Pac:

Nerešeno vprašanje

Kaj je potrebno človeški družbi za
njeno temeljito notranje ozdravljenje?

Napredek človeštva je v gotovem pogledu ogromen. Posebno v kratki dobi zadnjih petdesetih let je prodrli človeški duh globoko v skrivnosti prirode ter si zaslužil njene sile. Z moderno tehniko si je osvojil zemljo, ozračje in prodrli v globine morja; sestavine teles niso več tajna in cela vrsta organskih produktov se izdeluje dandanes ne samo v kemičnih retortah, marveč v tovarnah. Globlje in globlje zre pogled sodobnega znanstvenika v daljine vsemirja in v notranost atomskih svetov. Vsak dan čujemo o novih odkritjih.

Le enega človek ni znal urediti: sebe samega, to se pravi človeške družbe. V tem pogledu je človeštvo prilično tam, kjer je bilo, ko se začne njegova zavest, ko se začne njegova zgodovina, ki ni drugega, kakor povest neprestanih trenj, bojev, krivic, trpljenja in zatiranja. Močnejši je vedno izkoriščal šibkejšega, veliki manjšega. Namen velikega in močnega je bil vedno, zaslužiti si druge, da mu služijo ter mu s svojim delom ustvarjajo lepo in prijetno življenje. Odtod razdelitev narodov v prvovrstne in drugovrstne, v narode, poklicane od Boga, in v poganske narode, v kulturne in barbarske narode. Prvi so imeli in imajo še vse pravice na svetu, drugi nobenih ali pa le toliko, kolikor velikim trenutno niso baš na potu...

Ista igra, kakor med narodi in državami, se ponavlja v vsakem narodu in v vsaki državi med stanov. Vedno in v vseh časih smo imeli na eni strani privilegirane kaste in stanove, ki so imeli vse časti, vsa bogastva in vseh dobrin v izobilju, na drugi strani pa one, ki so dejansko te dobrine ustvarjali, bodisi z duševnim, bodisi s fizičnim delom in ki so živeli v revščini in pomanjkanju. Čeprav je človeštvo čestokrat pridelalo mnogo več živil in drugih življenjskih potrebščin, kakor bi jih moglo pri pravični porazdelitvi porabiti vse človeštvo, vendar ni bilo mogoče nikdar najti možnosti za tako razdelitev.

Socijalno vprašanje je ostalo nerešeno, dasi so se bavili z njim največji misleci človeštva, filozofi, juristi, politiki in cerkve, in to kljub vsem duhovitim teorijam in praktičnim poskusom. Marksisti so mislili včasih, da se da rešiti z revolucijo. Toda ruska revolucija je pokazala, da tudi boljše življenje ni rešitev. Ne more se reči, da je življenje v Rusiji zaradi socialne revolucije postalo boljše in lepše za delavstvo, če je že brezdvomno postalo slabše za meščanske kroge.

Kar pa je rodil boljše življenje, to je drugi ekstrem: fašizem. Očividno je, da tudi on ne pomenja rešitve socialnega vprašanja, dasi se spretno izogiblje njegovi zaostitvi s strankarsko disciplino, izzvano po sugestiji mas in z neprestanimi obetanj o sijajni bodočnosti naroda. Eventualni krizi pa se bo izognil z onim sredstvom, ki so se ga vedno posluževale diktature v stiski, z vojno.

Zdi se, da je bilo človeštvo na najboljši poti pred vojno: ko so narodi začeli reševati socialna vprašanja z realnim delom ob istočasni demokratizaciji javne uprave. S študijem socialnih vprašanj, s pametno propagando in smiselno zakonodajo, se je dalo in se še da napraviti v tej smeri več evolucijskim potom, kakor z vsakim nasiljem in prevratom. Spreminjanje človeške družbe v kolektiv, ki z njim po mili volji gospodari diktator, kakor to delata boljše življenje in fašizem, pa ni prava pot.

Ker pa slonita oba na podobnih idejnih osnovah in se razlikujeta v glavnem le v tem, da postavlja vsak diktaturo na drug konec, je razumljivo, da se prelivata drug v drugega. Boljše življenje je rodil fašizem, fašizem pa znova ustvarja zaradi odpora ljudskih mas boljše življenje. Čim hujše vlada fašizem, tem večji in jačji bo ta. Eden in drugi sta pa nesrečna. Če hoče človeška družba ozdraviti, se mora iznebiti obeh.

Dr. M. Korun:

„Slovenski vasi“

Kadar gre za vsenarodno stvar, ne velja binav-
sko razpravljati o osebnih preteklih zadevah

Po dolgem času se je glasilo tako imenovanega »kmečko-delavskega gibanja« (krilo g. dr. Lončarja) »Slovenska vas« v številki z dne 16. februarja t.l. oglašilo in dalo odgovor na naše ponovne apele glede sodelovanja slovenskih opozicijskih skupin.

Če se ne bi pristaši tega dela »kmečko-delavskega gibanja« prištevali med politične pristaše dr. Mačka, bi si mi odgovor »Slovenski vasi« prihranili, tako pa smo dolžni reagirati.

Odgovor »Slovenske vasi« je negativen. »Slovenska vas« piše na koncu daljše notice »Ob shodu staroradikalov v Ljubljani« dobesedno sledeče: »Zato izjavlja-

mo, da gremo svojo samostojno pot in se ne moremo in ne mislimo nikdar vezati z nikomur, ki je dne 5. maja 1935. leta ali drugače nastopal proti demokraciji in slovenstvu.«

To stališče utemeljuje »Slovenska vas« z dvema razlogoma:

1. da vodi slovenske staroradikale dr. Puc, s katerim, da »Slovenska vas« ne more sodelovati in

2. bolj sramežljivo, da je staroradikalna stranka »bila doslej v bistvu velikosrbska«.

Za one, ki poznajo razmere, ni »Slovenska vas« napisala nič novega, dobro pa je, da je končno vendarle javno povedala svoje

stališče in nam dala priliko za javen odgovor.

Ta naš odgovor bo stvaren in objektiv.

G. dr. Puc je res bil ban za časa Levstičevega režima. Mi se tačas z njim nismo strinjali. Poznamo pa več današnjih znanih pristašev gibanja okrog »Slovenske vasi«, ki so bili pristaši Pucelja-dr. Marušičevega krila JNS.

Za svoje politično delo v preteklosti nosi g. dr. Puc odgovornost. Zato njegovega takratnega delovanja ne bomo branili. Tudi nas ni g. dr. Puc za to naprosil. Če bo treba, se bo že branil sam takrat, ko bo lahko svobodno govoril.

Za nas se je postavilo in se postavlja vprašanje drugače, namreč: Ali smatramo, da more g. dr. Puc v našem gibanju sodelovati, če tudi je šel v svoji politični preteklosti po potih, ki jih nismo vsi odobraval. Naš pokret je na to pritrdilno odgovoril, s čimer je za nas stvar rešena. In mora biti tudi za vsakogar, ki hoče z nami sodelovati.

Politično udejstvovanje posameznika doštikrat ne gre v ravni črti, dinamika političnega življenja vodi včasih po potih, ki ne odgovarjajo njegovim nazorom in hotenju. Prepričani smo, da je bil to slučaj pri g. dr. Pucu. Pa, če tudi ne bi bil, nego bi bil g. dr. Puc tačas drugačnega mišljenja, kot je danes, ali naj mu bo zato zaprta pot, da uveljavlja sedaj svoje sedanje — po našem mnenju pravilnejše — naziranje?

Naj spomnimo slovenske prijatelje g. dr. Mačka samo na pok. Svetozarja Pribečevića, ki je iz

brezkompromisnega centralista in unitarista, tako rekoč preko noči, postal vodja SDK, najodločnejši sodelavec dr. Mačka, oni Svetozar Pribečević, ki je vodil najostrejšo borbo proti hrvaškemu »separatizmu« in gonil pok. Radića iz zaporov v zapor.

Ali ni Radić sam šel v Beograd, priznal centralistično Vidovdansko ustavo in vendar ostal vodja HSS in postal po svoji smrti njen idol?

Življenje in razvoj sta močnejša kot morebitne pogoške posameznikov, za javno življenje je več vreden tisti, ki se iz svoje preteklosti uči in kaj nauči, kakor kak profesor, ki trdovratno jalia na svojih domnevno neznosljivih principih.

S tem je za nas debata o osebi g. dr. Puc zaključena.

Ne dajemo nikomur pravice, da postavlja osebna vprašanja, kadar gre za stvar.

In za stvar nam gre pri vprašanju sodelovanja slovenskih opozicijskih skupin. Ne gre za sodelovanje z g. dr. Pucem, nego s slovenskimi radikali.

Zato prehajamo tudi preko cenene očitke »Slovenske vasi«, da je bila staroradikalna stranka »doslej v bistvu velikosrbska«. Nahajamo se v dobri družbi g. dr. Mačka, ki ga staroradikalno »velikosrbsvo« ni motilo, da je napravil z njim sporazum. In kar je prav g. dr. Mačku, bo moralo postati prav tudi »Slovenski vasi«, če noče, da se sama izključi iz sodelovanja sporazumaških strank in da dela tlako — nasprotnikom.

S tem tudi njeni pristaši ne bodo zadovoljni.

Dr. Stanko Jug:

Nakrivljena os?

Dogodki preteklih dni morajo odpreti
oči tudi onim, ki nočejo videti resnice

Kakor je razvidno iz italijanskega časopisja, je vzbudila maskirana aneksija Avstrije po Nemčiji v Rimu skoro isto navdušenje, kakor v Berlinu. Italija gleda v tem dogodku nov dokaz za moč fašizma v Evropi, pozabljajoč na nevarnost dednega sovražnika romanstva, ki je držal Italijane petnajst stoletij v kleščah, iz katerih so se rešili šele pred dobrimi 50 leti. Verjetno je pa, da so se vodilni možje današnje Italije pri vseh čustvenih izlivih, ki so spremljali tam avstrijsko-nemške dogodke, tudi malo trezno zamislili v svojo oddaljeno in bližnjo zgodovino. G. Mussolini se je v zatiski svojega letovišča skoro gotovo spomnil izjave, ki jo je dal avstrijskemu podkanceljarju na dan po Dollfussovem umoru, da je avstrijska neodvisnost načelo, ki ga je Italija že in ki ga bo tudi vedno branila. V onih časih je g. Mussolini kaj rad govoril o poslanstvu katoliške Avstrije v srednji Evropi in na Balkanu, ki naj bi ublažila pruskonemško kulturo in izžarevala z Dunaja po vsej sodobni Evropi. Toda ta zgodovinska filozofija je služila le za plašč, s katerim je fašistična Italija pokrivala svoje mnogotere materialne in politične interese, ki jih ima v omenjenih krajih. Avstrija je imela v čeh državniku Mussoliniju namreč neko drugo veliko »poslanstvo«, da loči Italijo od

nemškega kolosa, ki ga ta nikakor ni želela imeti za soseda. Zaradi tega jo je tudi vzel v svojo zaščito in ji zajamčil neodvisnost.

Toda zahteve imperijskih sanj so obrnile šefa fašistične vlade od zanimanja, ki ga je kazal za to vprašanje in zameglile so tudi njegove, dotlej tako izklesane nazore glede največje nevarnosti, kateri je Italija izpostavljena, namreč da jo nekega dne preplavi nemška masa, ki nagonsko pritiska na Trst ter si išče izhoda na bajno modro morje, o katerem sanja nemstvo od pamtiveka. Da bi se mogel postaviti po robu Angliji in sankcijonističnim državam, ki so se združile proti njegovemu afriškemu osvojevanju, je mislil, da mu ne preostaja ničesar drugega, kakor da se vrže v naročje Nemčije in se odreče svojemu upiranju v avstrijskem vprašanju. Gotovo si pa ni mislil, da bo Nemčija svojo avstrijsko menico tako hitro predložila v plačilo. Ta račun je prišel tako nepričakovano, da v Rimu niso niti mogli zalajiti poudarjanja one znamenite »osi«, ki jo že mesece proglašajo vesoljnemu svetu kot osnovni temelj vsega fašističnega zunanepolitičnega udejstvovanja. Zato tudi še vedno zatrjujejo, da je po sestanku v Berchtesgadu vse v najlepšem redu.

Toda, glej čuden pojav! Pričakovali bi po nemškem udarcu

POLITIČNI TEDEN

Združena opozicija je bila v teh dneh živahno na terenu. Posebno živo je bilo njeno politično delo v Skoplju, kjer so prvaki radikalne stranke imeli več dni obširne konference s svojimi političnimi pristaši. Pa tudi v vrbaski banovini so bili pridno na delu. Tam je bil v nedeljo v Banjaluki shod zaupnikov Združene opozicije, na katerem so nastopili kot glavni govorniki gg. Tupanjanin, dr. Cubrilović in Kokanović. Ob tej priliki so sklenili, da se v vseh okrajnih mestih vrbaske banovine ustanovijo akcijski odbori, ki bodo nato sklicali okrajne konference, na katerih bodo poročali voditelji UO iz Beograda. Na sestanku je g. Tupanjanin tudi najavil obisk g. dr. Mačka voditeljem Združene opozicije v Beogradu, ki naj bi bil v začetku meseca marca. Kakor izvem, se tozadevno vršijo tudi že priprave v akcijskem odboru Združene opozicije v Beogradu.

V narodni skupščini, ki se je pomnožila za neke politične uskoke, se nadaljuje proračunska debata. Predsedništvu sta namreč izročila v verifikacijo svoje poslanske poverilnice g. dr. Dobovišek in kmet g. Franjo Novaković, poslanec za djurdjevaški okraj. Oba sta zapustila svojo dosedanja politična pot, izgovarjajoč se na svoje materialne razmere. Po pisnih, ki jih je objavil »Hrvatski dnevnik«, izhaja, da bi g. dr. Dobovišek sicer padel v konkurz, njegov tovariš Novaković pa, ki doslej še ni bil poslanec, si je izračunal, koliko tisočakov bo dobil za zaostale dnevnice skoro treh let. To je zanj cel kapital in spekuliral je, da bi si s tem denarjem kupil hišo v Beogradu in potem živel tam kot rentnik. G. dr. Doboviška je pa očitvidno postalo sram, pa je naknadno hotel svojemu romanju v skupščino dati neko ideološko obeležje, kar se mu ni posrečilo, ker je »Hrvatski dnevnik« s pisni, ki jih je g. dr. Dobovišek pisal g. dr. Mačku, njegovo kupčijo prav do gola razgalil.

V skupščini se medtem vrste govori, v katerih poslanci opozicije ne varčujejo ravno z očitki na vlado. Tako je g. dr. Kojić kritiziral predloženi proračun kot prevelik za naše finančne zmožnosti. Kritiziral je dalje razmere na Hrvaškem in zamerja ravno dušnost vlade, ki baje tolerira separatistične tendence hrvaškega narodnega pokreta. Napadel je zunanjo politiko vlade, ki se baje orientira nasprotno dosedanjim orientaciji, ki je privedla do osvoboditve in zedinjenja. Poslanec g. Mravlje je pa interpeliral glede uporabe 63 milijonskega posojila v Sloveniji za sanacijo zadružništva, organiziranega v klerikalni Zadružni zvezi.

Zasedeno je tudi mesto patrijarha srbske pravoslavne cerkve, ki se je izpraznilo s smrtjo Nj. Sv. patrijarha Varnave, na čigar mesto je bil sedaj imenovan z ukazom kr. namestništva črnogorski škof g. dr. Gavril Dožić. Zagrebški nadškof g. dr. Stepinac pa je na prošnjo odličnih katoličanov, da jim dovoli protestne shode v vprašanju konkordata, odgovoril, da taka zborovanja ne smatra za oportuna. Tako nadškof ni nasel različin klerikalnim hujšakcem na Hrvaškem, in dobro je naredil.

zdaš se italijanski udarec, namreč, da se bo fašistični dinamičen pokazal s podvojenim pritiskom v prvenstveno imperijskem prostoru, to je v sredozemski kotlini in da bo Italija, oprta na okrepjeno Nemčijo, skušala zdati izvesti svoje načrte vsaj v Španiji. Namesto tega pa vidimo ravno nasprotno, kako hiti Italija, da se sporazume z Anglijo. Odraka se intervencionistične politike v Španiji, likvidira svoje ambiciozne načrte o obnovi imperija ter se vda za v položaj, ki ga v Sredozemlju že ima.

Ali se niso v Rimu tudi malo zamislili ob svečani Hitlerjevi izjavi v njegovem nedeljskem govoru, da ne obstoja danes, odkar je Posarje vrnjeno Nemčiji, nobena možnost konflikta med Nemčijo in Francijo? Nemška ekspanzija je usmerjena drugam, proti jugu in proti vzhodu. Tam pa ni ne Anglije, ne Fran-

cije! In ali ne prisluškujejo že malo južni Tirolci ob udarnem koraku nacističnih legij na drugi strani Brennerja? Ribentropp že ve, zakaj se mu tako mudi v Rim. Treba je razpršiti neprijetne dojme in malo pomiriti pritažene italijanske bojazni ob novih pojavih nemškega pritiska v srednji Evropi.

Italija in Nemčija sta vezani danes po čvrstih ideoloških vezeh. Te imajo pa le moralno vrednost. Mednarodno izživljanje ju vodi na skupno polje, kjer se njuni materialni interesi križajo in lomijo. Kolikokrat so že popokale tudi najtesnejše rodbinske vezi, ko je šlo za gnotne koristi, kaj šele taka problematična svaštva, kakor obstojajo med fašizmom in nacizmom. Z onim dnem, ko bi šla nemška meja po Brennerju in Karavankah, imata Italija in Jugoslavija iste interese.

Iz „Dunajskih sonetov“

Oj ljudstvo ti slovensko, zlata vredno!
Pošteno, umno, kakršnih je malo;
kako si tem sleparjem v róke palo,
ki te v pogubo vodijo dosledno?

Pred svetom sramoté, grdé te vedno,
in ti za vse to jim še daješ hvalo;
s častjo poprej si se imenovalo,
zdaj si ne upaš v družbo več sosedno.

Kakó ti z blagom tvojim gospodari
ta zárod, samopriden in nesramen,
ki prid le in dobiček sta mu maril!

Ti prosiš kruha — on ti daje kamen;
kaj ti še dosti dolgo ne slepari?
Bog te odreši tega zlega — amen!

Jos. Stritar.

Domači pomenki

Naše šolstvo

«Odkar ta država stoji, pri nas še ni bila zgrajena niti ena ne ljudska ne srednja šola iz državnih sredstev. V Belgradu je bilo v zadnjih štirih letih zgrajenih pet novih gimnazij, vse zgolj iz državnih sredstev, da ima danes Belgrad sam več srednjih šol, kakor vsa Slovenija. V Belgradu imajo tudi 20 profesorjev samo zato, da nadomeščajo odsotne in obolele, pri nas pa tako bridko primanjkuje redno nastavljenih učnih moči. Ne moremo se ubraniti vtisa, da za tem tiči neki namen. V Belgradu slutimo strujo, ki ne more prenesti našega prosvetnega razvoja, zato nas skuša pahniti na pot nazadovanja. Od centralizacije učnih knjig in učil imamo samo kulturno škodo, ker se te izdaje ne ozirajo na slovenske narodne in zgodovinske posebnosti in večkrat surovo žalijo naše narodno in versko čutenje. Poleg tega pa vlada v teh centraliziranih izdajah tolikšen nered in nejasnost, da ne vzbujajo prav nobenega spoštovanja do naše prosvetne organizacije. Krivdo vidimo v tem, da je za vsako malenkost treba dovoljenja iz Belgrada, da vse oblasti v Sloveniji ne morejo iz tolikega kadra brezposelnega naraščanja nastaviti niti eno učno moč. Tudi naše najvišje znanstvene ustanove so skoraj popolnoma prepučene nam samim, da jih vzdržujemo, kakor vemo in znamo. S težavo smo si priborili, da država zida univerzitetno knjižnico, pa kakšnega boja je bilo treba za to. Še močnejši narod bi ob takim nerazumljivem boju izgubil živce. Po drugi strani pa vidimo, kako se v Belgradu vztrajno gradi vse iz državnih sredstev, v katere mi sorazmerno največ prispevamo.»

Stoj tu, o svinčnik krvavi! Tega nismo napisali mi, ampak je to govoril Bajlec iz Murske Sobote, napisal pa «Slovenec» v svoji številki od 18. februarja t. l. Mi se tem pritožbam pridružujemo v celoti in samo vprašujemo, zakaj se ničesar ne ukrene, da bi se ti nedostatki odpravili? Kdo pa je gospodar v «Belgradu»?

Blejsko jezero

Prijatelj našega lista nam piše, da ne more biti točna naša notica v poslednji številki, da je Zadruga gospodarska banka dala za Bled

8.000.000.— din. Blejsko jezero samo je bilo cenjeno s čolni in ribolovom vred na din 3.129.525.—, Blejski grad na din 1.789.100.—, vila Zlatorog pa na din 943.929.65, dočim je znašal najmanjši ponudek seveda eno tretjino manj. Cenilna vrednost teh objektov je torej znašala samo din 5.862.554.65 in ker je Zadruga gospodarska banka kupila na dražbi te nepremičnine izpod cenilne vrednosti, jo te nepremičnine stanejo največ pet milijonov dinarjev.

Neznosne razmere v ljubljanski bolnišnici

«Slovenec» piše, da mora bolnišnica odkloniti kar po 20 nevarno bolnih oseb iz razloga, ker ni zanje niti na tleh več prostora. Na kirurški oddelku spita v vsaki postelji po dva bolnika, često tudi po trije, le kdor umira, sme ležati sam. Tako menda niti med svetovno vojno ni bilo. Novo zgrajeni kirurški oddelki bi morala država opremiti, toda denarja ni in tako stoji že dograjena stavba prazna.

Kje ste tu poslanci JRZ in voditelji slovenski?

Srečna Dalmacija!

Poročajo, da je Dalmacija letos prodala ves svoj višinski pridelek in da se tam vino le težko še dobi na prodaj. Velik del tega pridełka je šel v Slovenijo, kajti v Sloveniji se popije danes že skoro več dalmatince, kakor domačega vina. Vzrok je seveda nižja cena in padec zaslužka. Naši ljudje si domačega vina ne morejo več privoščiti!

Lepo priznanje

V popravku, ki ga je poslal magistratni popravkarski urad «Jutru» glede obremenitve priključenih občin, stoji v odstavku, kjer se govori o nameščanju delavcev in podpiranju brezposelnih, dobesedno: — «in je zato vsak očevek nepristranskega duha» v socialnem skrbstvu povsem neutemeljen.

Tiskarski škrat zna biti včasih zloben.

Cerkev in politika

Pod tem naslovom je priobčila zadnja «Sokolska volja» naslednjo zanimivo vest: «Prefekto soboto je pravoslavna cerkev v naši državi proslavila praznik Treh jerarhov. Ti svetniki so zaščitniki politične

stranke, ki se danes imenuje Jugoslovenska radikalna zajednica. Da hodi samozvana naslednica po potih bivše radikalne stranke, je popolnoma v redu. Nihče se ni protivil in se ne upira dejstvu, da se je tudi v dravski banovini — med slavnimi najslavnejši — politična organizacija JRZ po naredbi banovinskega odbora pobožno poklonila veličini teh služabnikov božjih, Trije jerarhi naj ji bodo zavetniki tudi v bodoče! Ako ima vsak poedinec, stan, razred itd. pravoslavne veroizpovedi svojo krstno slavo, naj jo ima tudi politična stranka, da bo velika in pobožna od vekov na veke! S tem ni rečeno, da politika upreza vero v svoj voz. To zanikajo vsi politični ljudje in — mirna Bosna!»

Tudi v Sloveniji...

Poznajo se

Če hoče naš človek o nekemu reči, da ga je spoznal do dna, pravi, da ga pozna «po knolih». Nekaj podobnega o razmerju izobčenega glasila krščanskih socialcev «Delavske pravice» proti edinozveličavnim zelencem pri ZZZ beremo v zadnji številki «DP» na neprijeten račun režimskega delavskega gibanja: «Krščansko socialno strokovno delo vseskozi temelji na krščanstvu, nima pa prav nič skupnega z ono »pobožnostjo«, ki je zelo gnila in s katere pomočjo hudič spleta svoje zanke. To si morajo zapomniti vsi tisti krogi, ki se nočejo boriti in ki imajo resničen strah, da bi utegnil kakšen bojevitejši veterček motiti njihov mir in brezdelje.»

Nehvaležne posledice lastne vzgoje in lastnih svoječasnih velikih žrtv morajo človeka v srce boleti, pa ne bi tudi onih, ki so za vse nedotakljivi... Tako vsaj pravijo. Blažen je le tisti, ki verjame, — pravi star slovenski narodni pregovor.

Selitev slovenske industrije

O množestvenem preseljevanju slovenske industrije v južnejše kraje države smo že ponovno pisali v našem listu in temu kočljivemu poglavju zgrešenosti notranje gospodarske politike današnje vlade niso priznawali tudi ostali slovenski listi. Te dni smo pa brali ponovno v hrvaških listih vest, da je slovenska tiskarica «Kocijančič & drug» v Domžalah zaprosila mestno občino v Pančevu pri Beogradu, da ji prida po zmerni ceni potreben svet, kakih 20.000 kvadratnih metrov, za postavitve tovarne zavojnega materiala in vate v Pančevu. Kakor se sliši, bo tej vlogi slovenskega industrijskega podjetja brez nadaljnje ugodene, ker v Pančevu pač znajo mestni očeti upoštevati pomemben prirastek v seznamu davkoplačevalcev. Pri nas smo za kaj takega »preinteligentni«...

Tiskane zanimivosti

Marsikaj zanimivega moremo izvedeti iz vsakdanjega klerikalnega tiska. Redkejšje se dandanes dogajajo primeri, da se kaj zanimivejšega izve tudi iz listov, ki niso v službi vsemogočne JRZ in Katoliške akcije. Zlasti pri nas Slovincih. V zadnji številki emigrantskega glasila «Istre» smo pa brali naslednjo posebnost: «Čudni tihotapci. Reka, 11. februarja 1938. Danes dopoldne je imela sušaška obmejna carinska straža na mostu lep lov. Kakor vsakega dne, sta tudi davi prešli obmejni most z Reke na Sušak dve častni sestri iz reškega samostana «Sacro cuore» in se napotili proti Trsatu. Obe častni sestri sta vsak dan redno prehajali čez most na Trsat, kar ni izzivalo nobenega sumu, ker se nahaja na Trsatu znana zaobljubna cerkev Matere Božje, kamor romajo še danes mnogi Rečani, svoj čas pa tudi vsa Reka in Istra. To jutro pa sta obe častni sestri izgledali dežurnemu finančnemu organu sumljivo debeli. Finančar ju je dal preiskati in na veliko presenečenje dežurnih organov so našli v redovniški obleki obeh častnih sester celo skladišče cigaretnega papirja, tobaka tujege izvora in dve steklenici likerja, na kar je seveda odredjena visoka carina. Obe častni sestri sta bili prepeljani na glavno carinarnico, kjer sta položili kavejco 11.500 din, ko-

likor znaša globa, nakar sta bili izpuščeni na prosto s posebnim ozidrom na svoj častitljivi poklic.» Človek kljub božji previdnosti nikdar ne ve, kje in kaj ga čaka...

Uganka

ki pa skoro, da ni uganka.

Kaj naredi «narodni poslanec», če naenkrat potegne brez zavesti vsakega truda, dela in zaslužnosti iz blagajne narodne skupščine 300.000 dinarjev?

Zaradi vsestranske možnosti kočljivih odgovorov prosimo p. n. čitatelje, da nam z njimi prizanesejo in jih uporabijo za domače potrebe.

Zelo važen problem

V letošnjem februarju je izšla v založbi «Društva brezposelnih profesorjskih kandidatov JUU — sekcija za dravsko banovino» v Ljubljani kratka brošura, ki še preveč zgovorno priča o silni in res neizmerni bedi našega intelektualnega naraščanja in o njegovi upravičenosti do kruha. Brošura nad vse dostojno, pač pa podprto s točnimi številkami piše o problemih sodobne šole, o osnovnem šolstvu in o problemu brezposelnega učiteljskega naraščanja ter o položaju srednjega šolstva pri nas. Ob zaključku vsebuje zanimiva brošura tudi »pričakovanje...«, v katerem pravi:

«Govorile so številke, ki so mnogo bolj zgovorne od besed. In te številke prikazujejo porazno dejstvo, da naše šole ne izkazujejo pričakovanih uspehov, še več, da stalno nazadujejo in propadajo. Kaj je vzrok temu žalostnemu pojavu?

Vzrokov je več, toda vsi tisti, ki ne gledajo resnice z zavestnimi očmi, vedo, da je glavni vzrok, da naše šole trpe na velikem pomanjkanju učnih moči. Mladine v šolah je vsak dan več, učnih moči pa manj, to pač ne more voditi drugam kot v propast.

In ko imamo na eni strani mnogo premalo učnih moči, imamo na drugi strani naravnost ogromno brezposelnih. Toliko jih je mladih inteligentov, profesorjskih in učiteljskih kandidatov, polnih energije in idealne volje, ki bi hoteli delati, delati za dobro države in naroda; toda brez najmanjših svoje krivde morajo čakati in žediti brez posla. Njihovo mlado življenje pa je zagrenjeno, če ne skoraj uničeno. V splošnem interesu je, da vsi ti dobe kruha. Država je poklicana, da odpravi to našo kulturno sramoto, ko morajo ljudje po šestnajstletnem marljivem študiju leta in leta stradati in se pogosto obupno boriti za golo življenje.

Država naj torej stori svojo dolžnost, država mora storiti svojo dolžnost. Posebno še, ker se tistih nekoliko milijonov letno njej ne bo dosti poznalo, našemu šolstvu in prizadetim pa bo to koristilo, ker jim bo rešilo in omogočilo življenje.

Upamo, da bo ta naš apel zadaj in da mu bodo sledila resnična dejanja od merodajnih strani. Zaman so vse prelepe besede in še lepše fraze in najlepše obljube. Mladina na vse to nič ne da... Zanjso so odločilna samo: dejanja, dejanja in zopet dejanja.»

Povsem sprejemljiva pa je tudi resolucija, ki se glasi:

«1. V amandman državnega proračuna 1938./39. naj se na vsak način vstavi zadosten kredit za nastavitve brezposelnih učiteljev in profesorjev.

2. Nastavitve se morajo vršiti po vrstnem redu. Upošteva naj se datum diplome, le v izrednih primerih socialno stanje, ne pa protekcija in drugi kriteriji.

3. Upošteva naj se zakon, ki določa število učencev. Prenatrpani razredi naj se dele v nove paralele.

4. Zgrade naj se nove gimnazije (6 potrebnih) in nove ljudske šole.

5. Službena doba učiteljev in profesorjev naj se zniža na 30 let.

6. Učitelje in profesorje naj se razbremenijo in naj uče samo toliko ur, kot jih predvideva zakon za normalne razmere na šolah.

7. Prejemki učiteljev in profesorjev naj se zvišajo.»

Ako gornje za pristojne kroge ni sprejemljivo, naj to odkrito poveda. Nizjega brezna obupa, kakršnega je naši inteligenčni mladini po krivdi gotovih ljudi bilo dano spoznati, danes pač več ni treba iskati... O domovina, ti si kakor... — je svoj čas vzkliknil ranjki Cankar...

Zunanja politika

Veliki Hitlerjev govor ob petletnici prevzema vlade v Nemčiji ni sicer prinesel kakih posebnih presenečenj, vendar pa se je odlikoval po izredni ostrosti in brezobzirnosti. Podobno, kakor je govoril Hitler, je govoril svoj čas tudi nemški cesar Viljem. Ton je isti, pa tudi mišljenje je isto.

Predvsem je Hitler konstatiral, da je do zob oborožil nemški narod in da bo na ta način preprečil, da bi motilec in rušilec miru kdaj napadli nemško državo. Hitler seveda ni povedal, kdo so ti motilec in rušilec miru in kdo namerava napad na Nemčijo.

Govornik je bil poln slave narodno-socialističnega dela pri preosnovi države. Poudarjal je, da je danes Nemčija gospodarsko rešena in da je to samo njegova zasluga in nikogar drugega. Zlasti inozemstvo po njegovih trditvah ni k temu prav nič pripomoglo. — Hitler je tu pozabil, koliko ogromnih milijonov so posodile demokratske države Nemčiji takrat, ko je vodil zunanjo politiko še Stresemann, v čigar iskrenost je takrat diplomacija brezpogojno zaupala. Hitler tudi ni omenil, da so se pogodniki mirovnih pogodb odpovedali reparacijam, ki jih je Nemčija bila dolžna plačevati po mirovnih pogodbah in da je Nemčija na ta način mogla obnoviti svoje gospodarstvo.

Mirovne pogodbe Hitler dosledno imenuje nasilje in hudodelstvo. Sploh je vsak, ki je kdaj dosegel kake uspehe proti Nemčiji, nasilnež in hudodelec. Ni pa nasilnež in hudodelec Japonska, ki trga kitajsko ozemlje po mili volji. In Hitler svečano priznava od Japoncev iz Kitajske izrezano državo Mandžukuo, češ da je to politika respektiranja realnih dejstev!

To pravico respektiranja realnih dejstev ima samo Nemčija, nima pa te pravice Društvo narodov, ki brani bajne mirovne pogodbe. Zato bo Nemčija podpirala Japonsko, delala pa bo vedno proti društvu narodov.

Hitler nima nobenih sporov z Anglijo in Francijo, samo kolonije hoče od njiju. Ne pusti, da bi se kdo vmešaval v nemške razmere, zase pa zahteva vlogo razsodnika po vsem svetu, zlasti pa povsod tam, kjer živi le en Nemec.

Evropa je zopet enkrat pokazala svojo absolutno nemoč. Nihče ni mignil s prstom. Mussolini se je »smučal«, v Angliji niso imeli časa za take »malenkosti«, v Parizu so sramežljivo zdihovali, po malih državah so se pa tresli. Žalostnim časom gremo naproti.

Izgledi: Češkoslovaška: Na dlan je, da bi smrt Avstrije bila tudi njena smrt. — Madžarska: Dobro ve, da bi za Avstrijo prišla ona na vrsto, pri čemer bi jo spomnili, da je nekoč obstojala Avstro-Ogrska. — Romunija: Če se ne spominja več mirovne pogodbe iz leta 1917., ki jo je napravila za kolonijo rajha, zlasti pa, da ji je vzela ves petrolej za dobo 90 let, ima zelo slab spomin. Tudi živi tam okrog milijon Nemcev, ki imajo nad vse žive simpatije za Hitlerja. — Poljska: Gornjo Šlezijo še vedno smatrajo v Nemčiji za rop nemškega ozemlja. Pomorjanskega, ki ga je Nemčija izgubila s svetovno vojno, tudi v Tretjem rajhu niso pozabili. — Italija: Leži izpostavljena nemškemu pritisku, ki je usmerjen proti jugu. — Prav tako Jugoslavija, ki ima poleg tega še to prednost, da del njenega ozemlja kaj radi v Tretjem rajhu naslikajo za nemški prostor.

Na Poljskem je vlada izdala uredbo, s katero se odreja razparceliranje vseh državnih zemljišč, od katerih bo država brezplačno odstopila 120.000 hektarjev rodovitnega polja onim najrevnejšim rodbinam, ki nimajo nobene zemlje ali druge možnosti za preživljanje.

Dokazila groze

Sence 41 milijonov mrtvecev naj svariijo človeštvo pred novim svetovnim klanjem

Najprej Španija, za njo Kitajska, na vrsto prihaja kot tretja zopet — Evropa, tako prerokujejo pesimisti. Poglejmo si pa najmočnejši in najzgovornejši argument proti ponovnemu evropskemu veleklanju: 41 milijonov sence mrtvih! Število padlih vojakov na bojnih poljanah je znašalo »komaj« 15 milijonov. Ostalih 28 milijonov mrtvecev je leglo v prezgodnji grob iz vrst neoboroženih meščanov in vaščanov kot neprecenljiva žrtev vojnih grozot. Zato ne smemo pozabiti na strašna leta 1914—1918!

V »Revue de Paris« je napisal L. Horsch naslednji tehnični članek:

»Celokupno število padlih vojakov v svetovni vojni je znašalo 15 milijonov. Že sama na sebi nesrečna številka. Toda vojski posameznih držav, ki so izkrevale v svetovni vojni, tvorijo le malenkost, skoro da »brezpomembni« odstotek vseh vojnih žrtev. Popolnoma prav je imel oni, ki je rekel, da je zgodovina velikih vojn zgodovina epidemij in obratno.

Tipičen primer je tuberkuloza ali po naše jetika. V zadnjih 15 letih je narasla v Franciji za 15 odstotkov, na Angleškem za 25 odstotkov, na Čehoslovaškem za 34, v Italiji za 44, v Nemčiji za 61 in v Avstriji za 67 odstotkov.

Toda epidemija, katere ime bo vedno najtesneje povezano s svetovno vojno, kakor so povezana strahotna imena kolera, tifus in kuga, je ona splošno znana hripa, ki je opravila svojo najboljšo žetev prav v letih 1918—1919. Ta bolezen se je razširila po vsem svetu in je segla celo do Japonske. Terjala je silno žrtev: 15 milijonov človeških življenj! Najstrašnejše je kosila v Aziji, zlasti v Indiji, kjer je v nekaj mesecih devetnajststo-osemnajstega leta v angleških provincah umorila skoro 7 milijonov človeških bitij, razen tega pa še med tamkajšnjimi divjaškimi domačini poldrug milijon.

V Evropi je hripa kosila uspešno zlasti v Italiji. Zanimivo pri tem je dejstvo, da je bilo število vojaških žrtev v Franciji, Angliji in Nemčiji sorazmerno mnogo višje, kakor pa v Italiji, kjer je imela smrt najbogatejšo žetev ravno med civilnim prebivalstvom. Iz statističnih podatkov vidimo, da je padlo v svetovni vojni 1.320.000 Francozov, umrlo je v oni dobi 500.000 civilistov, skupno torej 1.820.000; Nemcev je padlo 2.000.000, civilnih oseb je umrlo 758.000, skupaj 2 milijona 758.000; Angležev je padlo 1.644.000, umrlo je 292.000 civilnih oseb, skupaj 1.936.000; Italijanov pa je padlo 700.000, umrlo je 1.021.000 oseb, skupaj 1 milijon 721.000.

Nevtralne države so doživele isto usodo, kakor vojujoče se. Naštete številke bi morale najresneje opozoriti vse ljudi najdrznejših ambicij.

Svetovna vojna je terjala od Evrope 12.637.000 vojaških žrtev in 12.219.000 civilistov. Ves ostali svet je žrtvoval v tej dobi na žrtvenik vojne 418.000 vojakov in 16.160.000 civilistov. Če to seštejemo, dobimo pri padlih in

umrlih vojakih 13.055.000, pri civilistih 28.379.000, skupno tedaj 41.434.000 ljudi, ki so morali prežgodaj in brez lastne krivde v zemljo.

Tako je bilo v letih 1914—1920 uničenih skoro 42 milijonov človeških življenj. To je toliko, kolikor ima prebivalcev n. pr. Italija ali pa Francija.

Sama Evropa je izgubila 25 milijonov ljudi, kar je več, kakor pa imajo prebivalcev Švedska, Norveška, Danska, Nizozemska in Švica skupaj. Je pa še druga strašna posledica: Danes prihaja v Franciji en možki na pet, v Nemčiji pa na 4 ženske! Potrebni bi bili 50 let, da se bo ta usodna razlika izravnala. In to 50 let velikega, brezpogojnega miru! Najlepših izgledov danes ravno nimamo pred seboj.

Vojna seje smrt ne le med vojski na bojnih poljanah, temveč v mnogo večjih dimenzijah med civilnim prebivalstvom. Vojna ne ubija le moških, temveč tudi ženske in otroke, mladce in starce. Ne le zdrave, temveč tudi bolne. Vojne strahote v zaledju so grozotnejše in poraznejše, kakor one v strelskih jarkih. Zato nikdar vojne! Stremimo se v zadnjem trenutku, ko že vstajajo pred nami precej jasni obrisi bodočega svetovnega klanja, onega najtežjega problema vsega človeštva.

Iz sveta umetnosti

Pevsko društvo Krakovo-Trnovo je imelo 29. januarja t. l. svoj redni občni zbor. Društvo je imelo v preteklem poslovnem letu 30 rednih članov, 15 sej in 85 vaj, ki pa niso bile vsakokrat zadovoljivo obiskane. Tudi pičila udeležba članstva na občnem zboru ni pokazala potrebne discipline. Odboru, ki mu načeluje g. Lokar, dočim vodi petje po Simonitiju g. B. Skoberne, blagajno pa g. Šavs, so zborovalci radi dali razrešnico za požrtvovalno in vzorno delo. Izvoljen je bil po večini stari odbor, ki bo gotovo skušal društvo voditi po dobrih potih. Pri slučajnostih je bila v ta namen izrečena marsikatera lepa beseda. V debato sta posegla tudi zastopnika Hubadove župe JPS gospoda dr. A. Švigelj in Z. Prelovec.

Franjo Rus, eden najstarejših pevcev, ki je sodeloval pri prvih slovenskih opernih predstavah, pozneje bil koralist Strossmayerja v

Djakovu in nato dolgoletni vneti član ljubljanske opere, pevec »Glasbene Matice«, »Slavca«, »Ljubljanskega Zvona« itd., je iz svojega arhiva izvelkel prav stare slovenske napitnice, harmonizirane za moški zbor, in jih bo v samozaložbi v kratkem izdal.

Pesnica Mara Tavčarjeva je poslala skladatelju Z. Prelovcu lepe otroške pesmice v uglasbitev. Morda se ji bo želja izpolnila!

Narodno prosvetno društvo »Vodnik« v Zgornji Šiški je proslavilo 180letnico rojstva prvega slovenskega pesnika Valentina Vodnika prejšnji mesec. Dopoldne je bila maša v Kosezah, zvečer pa akademija, na kateri so nastopili društveni kvintet, P. Obersnel, društveni mladinski zbor, društveni mešani zbor in naposled so uprizorili še prizor iz Vodnikovega življenja »Slovo iz Gorj« iz peresa dr. Ivana Laha, v režiji Obersnela. Prireditel

je lepo uspela. Privoščili bi društvu »Vodnik«, da bi mu banovina in mestna občina odkupili rojstno hišo prvega našega pesnika Valentina Vodnika pri »Kamni mizi« v uporabo za njegove kulturne, za ves ta mestni okraj koristne in potrebne prireditve.

Z. P.

Z. Prelovecova znana »Ave Marija« za sopran solo, mešani zbor, orgle in orkester je izšla že v drugi izdaji. Partitura stane 4 din in se dobi v ljubljanskem frančiškanskem samostanu.

Za grudo in dom

Zastrupljanje z nikotinom

Kolikor nam je znano, zastrupljanje z nikotinom pri nas niso preveč pogosta. Največkrat se dogajajo v zvezi s preobilnim uživanjem alkohola. Nikotin izgleda sam na sebi kakor oljnata, žolčasta tekočina, ki je vsebuje tobak do 7%. Smrtna količina znaša za odraslega človeka približno 16 centigramov. Najbolj znana so nam zastrupljanja s tobaknim dimom in sokom. Znake tega zastrupljanja pri prvih poskusih poznamo. Opažajo pa se težka, da, celo smrtna zastrupljanja pri starih kadilcih. Splošni znaki zastrupljanja so hripavost v grlu, pekoči izpuščaji istotam, nabrekli na ustnicah, izpuščaji, krči in bolečine v želodcu, bruhanje, blede polti in izredna hladnost kože, nezavest in pa splošno krčevito stresanje telesa.

Vzroki plešavosti

Najpogostejše se da spravljati izpadanje las v zvezo s pretirano funkcijo žlez lojnic. Zleze lojnice marsikdaj zaradi vnetja ali kakčega drugega bolezenskega pojavi v pretirani meri proizvajajo maščobo, istočasno pa se pojavi prhljaj, ki je povzročitelj izpadanja las. Zanimivo je, da je ta bolezen pri moških in ženskah silno različna. Plešavost pri moškem se začne navadno na čelu in šele pozneje prehaja na zgornje dele glave. Pri ženskah se pa plešavost nikdar ne omejuje na čelo, temveč napreduje vedno enakomerno, vsled česar ženska nikdar ne izgublja las docela in na istem mestu, kakor moški. Plešavost utegne biti tudi dedna bolezen, vendar se pokaže

največkrat kot posledica nerednega življenja, nespanja, alkohola, pretiranega kajenja in podobnih vzrokov. Tudi prehrana igra pri plešavosti veliko vlogo. Če je človek povsem zdrav, tudi lasje ne dopuščajo, da bi jih kakšna bolezen uničila. Prehrana mora biti zelo izdatna. Ne sme biti preveč mastna, ker sicer kopiči prhljaj, ki predstavlja za las pravo smrt. Lase moramo silno skrbno negovati in se v vsakem resnejšem primeru obolenja takoj obrniti na dobrega zdravnika. V novejšem času se pleši z uspehom poslužujejo elektrolize in obsevanja z umetnim solncem.

Smešnice

Policijska.

Komisar: »Zakaj ste se predstavili s tujim imenom?«

Potepuh: »Oprostite, tega je kri-va moja dobra vzgoja. Že v zgodnji mladosti so me starši vedno učili, da moram vse življenje varovati svoje dobro ime!«

Slab recept.

Predavatelj brez publike: »Že trikrat sem napovedal svoje predavanje o temi: »Kako morete obogateti?«, pa vendar nikogar ni blizu. V takih razmerah mora človek res umreti od lakote!«

Sodobna.

Hišni gospodar: »Vi, torej, nimate niti otrok, niti kanarčkov, niti gramofona, niti radia, in pravite, da ste tudi brez psa in mačk. Z drugimi besedami, vi ste res idealen najemnik in prav takega si želim.«

Najemnik: »Res je vse, kar ste našli. Toda, prosim vas, da mi oprostite, ker sem vam nekaj zamolčal. Moram vam to priznati in vas opozoriti: moje nalivno pero namreč pri pisanju tudi nekoliko škrti!«

Današnja mladina.

Učenec prvega razreda ljudske šole reče mladi učiteljici, ki ga je za kazen pridržala po končanem pouku pol urice v razredu: »Gospodična, kaj bi pa rekel vaš zaročenec, če bi zvedel, da sva mi dva sama ostala v šoli?!«

OBIŠČITE

na pustno nedeljo, pustni ponedeljek in torek

gostilno „PRI MAKSLNU“

SP. ŠIŠKA, Jernejeva cesta št. 24.,

kjer boste bogato postreženi z najizbranejšimi pustnimi specialitetami. Če me boste obiskali, se zanesljivo ne boste kesali.

Se priporoča

KLANČAR MAKŠ

Trajno kodranje samo Din 60.-

Barvanje las v vseh niansah.

Izdelava garantirano dobra.

Frizerski salon

MIRKO ZALETEL, Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) št. 24

OPTIK
J. GOLDSTEIN
POD TRANČO 1

priporoča po nizkih cenah prvovrstna očala, daljnogleda, tlakomere, toplotomere, triedre itd.

Sveže najfinišče norveško

ribje olje

iz lekarne

dr. G. Piccolija v Ljubljani

se priporoča bledim in slabotnim osebam

ELEKTROTEHNIČNO PODJETJE

MIHELČIČ IVAN - LJUBLJANA

BORŠNIKOV TRG ŠTEV. 1 ♦ TELEFON 27-04

Priporočase za vsa v elektrotehnično stroko spadajoča dela in dobave

Pojasnila v strokovnih zadevah brezplačno. • Cene zmerno. Postrežba točna in solidna. • Zahtevajte reference. • Nočna služba za nujna popravila. • Kličite telefon 27-04.

Izvršujemo vse nove napeljave, preureditve, dograditve in popravila instalacij za luč, moč, signale, radio itd. Vse formalnosti, prijave in naprava načrtov za stranke za priklop na omrežje krajevnih elektraren izvršimo brez doplačil. Popravljamo vse električne aparate, motorje, likalnice itd. Dob vljamo za instalacije in popravila prvovrstni material, kakor tudi svetila in žarnice.

Oglašujte v „Slovenski besedi“

Za konzorcij »Slovenske besede«: dr. Dinko Puc. Za uredništvo: dr. Stanko Jug. Tisk Delniške tiskarne, d. d., predstavnik Ivan Ovsenik — vsi v Ljubljani.

Gostilna „ŠTRAJZEL“

Posvetovalnica

za naročnike „SLOVENSKE BESEDE“

Kdor je plačal naročnino za »Slovensko Besedo«, se lahko **brezplačno** posluži naše posvetovalnice, kjer dobi **informacije**:

- o vsakovrstnih vlogah na upravne oblasti, občino, srez, banovino in na ministrstvo;
- o prošnjah za vojaške oprostitve;
- o vlogah na davčne oblasti;
- o zakonitih socialnih dajatvah; skratka
- o vsem in vselej, kadar potrebujete nasvetov, da pridobite ali očuvate socialne ali gospodarske pravice.

Na posvetovalnico sporočite pismeno svoje želje, nakar dobite takoj tudi pismen odgovor. Za odgovor pošljite znamko za 2 Din

Dopise pošljite na naslov:

„SLOVENSKA BESEDA“
Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/II.